

Bosna i Hercegovina
Federacija Bosne i Hercegovine
FEDERALNO MINISTARSTVO
OKOLIŠA I TURIZMA

Bosnia and Herzegovina
Federation of Bosnia and Herzegovina
FEDERAL MINISTRY OF
ENVIRONMENT AND TOURISM

Broj: UPI 05/2-02-19-5-107/22
Sarajevo, 11. 01. 2023. godine

„TURBO-PROM“ d.o.o. Novi Travnik
Ruđera Bošković 37 A
72 290 Novi Travnik

Općina Vitez
Služba za opće poslove
72 250 Vitez

Ministarstvo prostornog uređenja, građenja, zaštite okolišta,
povratka i stambenih poslova SBK
72 270 TRAVNIK

Federalna uprava za inspekcijske poslove
Fehima ef. Čurčića 6
71 000 SARAJEVO

PREDMET: Rješenje o obnovljenoj okolišnoj dozvoli- dostavlja se

U prilogu akta dostavljamo vam Rješenje o obnovljenoj okolišnoj dozvoli operatora „TURBO-PROM“ d.o.o. Novi Travnik.

S poštovanjem,

MINISTRICA
Edita Đapo

Dostaviti:

- naslovu
- arhiva

Broj: UPI 05/2–02-19-5-107/22
Sarajevo, 11.01. 2023. godine

Federalno ministarstvo okoliša i turizma rješavajući po zahtjevu operatera "Turbo - Prom" d.o.o. iz Novog Travnika za izdavanje okolišne dozvole za punionicu i skladištenje plina, koji se nalazi na adresi PC-96-2 u općini Vitez, u predmetu izdavanja okolišne dozvole, na osnovu člana 89. stav (1) Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj 15/21) i člana 13. st. (7) Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera („Službene novine Federacije BiH“ broj 51/21) (u daljem tekstu: Pravilnik) i članka 200. Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH“, broj: 2/98, 48/99), donosi:

RJEŠENJE

1. Izdaje se obnovljena okolišna dozvola operateru „TURBO PROM“ d.o.o. Novi Travnik– za punionicu tečnog naftnog plina i skladištenje plina, ukupnog projektiranog kapaciteta 110 t, koji se nalazi na adresi PC-96 2, u općina Vitez Plinska stanica je izgrađena na zemljištu označenom kao k.p.br. 2035/18 K.O. Vitez.

2. Pravni osnov za postupanje

Predmetni pogon/postrojenje/skladište u skladu sa stavom (1) člana 102. i stavom (1) člana 106. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21), punionica i skladištenje plina operatera "Turbo - Prom" d.o.o. Novi Travnik, pripada **nižem razredu** pogona/postrojena/skladišta (ukupno 110 t) u skladu sa Prilogom Ia., Dio 1. kolona 3. i Dio 2. kolona 3. Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21).

3. Pogoni i postrojenja za koje se izdaje okolinska dozvola su:

Punionica plina (plinska stanica tečnog naftnog plina –TNP) namijenjena je za pretakanje plina iz autocisterni u nadzemne spremnike, skladištenje u spremnicima, punjenje boca nazivne veličine 10 kg i 35 kg, skladištenje napunjenih boca u količini do maksimalno 3000 kg plina, skladištenje prazni boca i ispitivanje napunjenih boca na nepropusnost.

U krugu punionice vrši se skladištenje propan butan plina u nadzemnim spremnicima 3 x 60 m³.

4. Opis aktivnost za koje se izdaje dozvola

U pogonima i postrojenjima za koje se izdaje dozvola vrše se slijedeće aktivnosti:

- istakanje iz auto cisterne;
- skladištenje plina;
- punjenje boca od 10 kg i 35 kg,
- mali servis boca.

Istakanje auto cisterne

Auto cisterne opremljene su sa sigurnosnim ventilima i instrumentima za kontrolu napunjenosti cisterne, kontrolu maksimalnog punjenja, tako da ne postoji opasnost od prepunjavanja i s tim u vezi nesreće od prepunjenosti nisu za očekivati.

Istakanje auto cisterni vrši se na za to posebno određenom mjestu „pretakalište“, na kojem je instalirana fiksna protiv požarna instalacija. Pražnjenje auto cisterne obavlja se pumpom i kompresorom.

Otvaranje i zatvaranje odgovarajućih zapornih ventila ostvaruje se veza između cisterne, pumpe, kompresora i rezervoara.

Skladištenje propan-butan plina

U krugu punionice vrši se skladištenje propan butan plina u nadzemnim spremnicima 3 x 60 m³. Postupak uskladištenja je propisan u tehničkom i protupožarnom smislu. Kontrola punjenja vrši se putem magnetnog pokazivača razine tečne faze. Dopunska kontrola vrši se na mehaničkom pokazivaču maksimalnog punjenja. Rezervoari koji ne raspolažu sa dvojnim mjerenjem smatraju se neispravni i obvezno se prazne. U pravilu rezervoar koji se puni ne smije se koristiti istovremeno i za punjenje boca u punionici. Pri tome rezervoar se drži izoliran od instalacija za otpremu plina.

Za protiv požarne instalacije na rezervoarima plina osiguratno je 10 litara vode/min., po m² tlocrtno površine rezervoara.

Skladištenje plina u bocama sadržja 10kg i 35 kg, vrši se u objektu punionice. Propisno napunjene boce i kontrolirane na nepropusnost smatraju se bezopasnim u skladištima na dnevnim temperaturama.

Punjenje boca od 10 i 35 kg

Proces punjenja boca od 10kg i 35 kg odvija se na tehnološkoj liniji sa ručnim manipuliranjem i automatskim isključenjem kod dostizanja željene napunjenosti. Tehnološka linija od prihvata boca sa dostavnog vozila, te skladištenje ili otpreme u punionicu sadrži:

- skladištenje praznih boca,
- ulaznu kontrolu (vizualni pregled boca i kontrola težine na kontrolnoj vagi),
- pripajanje i punjenje boca (punjenje boca izvodi se na četiri vage, a pomoću pumpe koja služi i za pretakanje plina. Aktiviranje pištolja za punjenje vrši se komprimiranim zrakom),
- kontrolu napunjenosti na kontrolnim vagama,
- kontrolu na nepropusnost u kadi sa vodom,
- skladištenje propisno napunjenih boca.

Punjenje boca vrši se pumpom za pretakanje, otvaranje i zatvaranje odgovarajućih zapornih ventila. Na instalacijama pumpe postavljen je i sigurnosni obilazni ventil, preko koga pumpa vraća plin u rezervoar u trenutku prestanka punjenja boca zatvaranjem pištolja za punjenje boca.

Mali servis boca

Remont boca dijeli se u dva dijela i to:

- tekuće održavanje,
- inspekcijski pregled i generalno održavanje.

Tekuće održavanje obuhvaćeno je u sastavu procesa punjenja i skladištenja i sadrži vizualni pregled boca i kontrolu težine boca te njihovo sortiranje i skladištenje.

Neispravne boce ne smiju se uskladištavati.

Inspekcijski pregled i generalno održavanje obavlja se van zaštitne zone punionice.

5. Plan sprečavanja nesreća većih razmjera

U skladu sa stavom (1) člana 102. i stavom (1) člana 106. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21), operater je osim dokumenata iz čl. 7. Pravilnika dostavio:

- Plan sprečavanja nesreća većih razmjera
- Informaciju o sigurnosnim mjerama

Planom sprečavanja nesreća većih razmjera operator "Turbo - Prom" d.o.o. Novi Travnik, – punionica i skladištenje plina provodi sistem upravljanja sigurnošću:

- osigurava obuku/usavršavanje/provjeru znanja svih zaposlenika s ciljem podizanja svjesnosti o uticaju procesa proizvodnje, rukovanja i vođenja procesa proizvodnje i distribucije tečnih naftnih derivata,
- identifikuje opasnosti od nesreća većih razmjera i odredio aktivnosti i lokacije na kojima može doći do nastanka nesreće većih razmjera i to:
- provodi postupke koje sadrže jasne upute za sigurno provođenje aktivnosti vezanih za svaki značajan proces, usklađeno sa informacijama o sigurnosti tog procesa,
- usvaja i provodi postupke za planiranje izmjena ili projektiranje novih postrojenja, procesa ili skladišta,
- provodi postupke za identifikaciju predvidljivih slučajeva opasnosti sistemskom analizom za pripremu, ispitivanje i reagovanje na takve slučajeve,
- provodi praćenje planskog održavanja postrojenja i opreme za redovnu procjenu usklađenosti sa ciljevima za sprečavanje nesreća većih razmjera,
- utvrđuje mjere i aktivnosti te uvjete i način njihove provedbe, i ispunjava zahtjeve prema odredbama Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21) i Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera („Službene novine Federacije BiH“ broj 51/21).

6. Zahtjevi koje treba ispuniti u svrhu sprečavanja nesreća većih razmjera

Operator "Turbo - Prom" d.o.o. Novi Travnik, dužan je da:

- preduzme sve neophodne mjere kako bi osigurao da bilo kakva ispuštanja/isticanja opasnih supstanci, poplava, požar, eksplozija ili bilo koja druga okolnost koja može dovesti do nesreća većih razmjera:
 - budu sprečeni unutar pogona, postrojenja i/ili skladišta;
 - u jednom pogonu, postrojenju i/ili skladištu ne mogu imati uticaj na druge pogone, postrojenja i/ili skladišta unutar cjelokupne lokacije koja se nalazi pod kontrolom operatera;
 - pogon, postrojenje i/ili skladište neće imati negativan efekat na susjedne pogone, postrojenja i/ili skladišta;
 - nastali izvan pogona, postrojenja i/ili skladišta ne mogu djelovati na pogon, postrojenje i/ili skladište u smislu negativnog uticaja na njegovu sigurnost.
- opremi pogon, postrojenje i/ili skladište odgovarajućom sigurnosnom opremom (alarmom, sigurnosnim kamerama, kodiranim pristupom i sl.) te odgovarajućom signalizacijom o posebnoj pažnji prilikom rukovanja sa pogonom, postrojenjem i/ili skladištem, koje koristi opasne supstance;
- opremi pogon, postrojenje i/ili skladište uređajima za mjerenje i kontrolu koji će funkcionisati nezavisno i biti fizički odvojeni od sigurnosnog sistema;

- ne dozvoli pristup pogonu, postrojenju i/ili skladištu neovlaštenim i/ili nezaposlenim licima,
- procijeniti moguće posljedice na ljude, imovinu i okoliš i predstaviti ih u više vjerovatnih scenarija, uključujući najgori i najbolji scenario sa izračunatim obimom uticaja;
- poduzeti sve neophodne mjere da u slučaju nesreće većih razmjera ne bi došlo do uticaja opasnih supstanci na infrastrukturu područja oko postrojenja (kanalizaciju, cjevovode, elektro-mrežu i sl.);
- poduzimati sve neophodne mjere da u slučaju nesreće većih razmjera ne dođe do dodatnog negativnog djelovanja iz infrastrukturnih dijelova postrojenja (kanalizacije, cjevovoda, elektro-mreže i sl.);
- poduzimati sve tehničke i organizacijske mjere prilikom rada postrojenja u smislu obučenog osoblja, njihove lične zaštite, uvođenja posebnih pravila prilikom rukovanja pogonom, postrojenjem i/ili skladištem i druge mjere koje će osigurati zaposlenike, rukovaoce i opremu.

Kako bi se osigurala redovna kontrola i praćenje rada pogona, postrojenja i/ili skladišta, operator će:

- nadzirati rad sigurnosnih sistema i opreme unutar pogona, postrojenja i/ili skladišta, te ih redovno održavati po pitanju njihove sigurnosti;
- redovno održavati pogon, postrojenje i/ili skladište i vršiti popravke u skladu sa najboljim raspoloživim tehnikama;
- poduzimati sve neophodne mjere opreza kako bi spriječio nepravilno rukovanje u pogonu, postrojenju i/ili skladištu i/ili nepravilno rukovanje opasnim supstancama;
- poduzimati sve neophodne mjere isticanja odgovarajućih uputa prilikom rukovanja u pogonu, postrojenju i/ili skladištu i/ili rukovanju opasnim supstancama u redovnom radnom vremenu, kao i u slučaju vanrednih situacija;
- osigurati odgovarajuću obuku zaposlenika prilikom rada u pogonu, postrojenju i/ili skladištu, a posebno prilikom uvođenja novih tehnologija, te u slučaju opasnosti i vanrednih situacija.

7. Mogući uzroci opasnosti od vanrednog događaja

Moguće uzroke opasnosti od izvanrednih događaja moguće je procijeniti iskustveno na temelju nesreća koje su se već dogodile negdje drugo i to:

- nepažnja, nemar ili nebriga pri radu ili nepravilno rukovanje,
- kvarovi na uređajima za pretakanje ili grube pogreške prilikom istakanja i punjenja spremnika,
- oštećenja spremnika usljed mehaničkih udaraca,
- oštećenja spremnika auto cisterne usljed preopterećenja ili mehaničkim uzorcima,
- požari na objektima, požari izvan objekta,
- drugi izvanredni događaji (potresi, diverzije)

8. Mjere za sprečavanje i ublažavanje posljedica nesreća većih razmjera

- uz svako postrojenje sa ozbiljnim opasnostima za okoliš, potrebno je postaviti uputstvo za rad na siguran način,
- pri manipulaciji s opasnim supstancama pridržavati se pravila proizvođača,
- reducirati broj zaposlenih koji imaju pristup skladištu i voditi evidenciju o svakom pristupu skladištu,

- vršiti redovnu obuku i edukaciju radnika o mjerama zaštite okoliša i mjerama zaštite od požara, te evidentirati prisutnost uposlenika na edukacijama. Prilikom edukacija napraviti zapisnik koji će sadržavati i spisak uposlenika sa potpisima prisutnih,
- nabaviti sva potrebna (odgovarajuća) osobna zaštitna sredstva za slučaj nesreće,
- postavljanje znakova upozorenja (zabranjeno pušenje, opasna supstanca, zabranjen pristup i sl.) na odgovarajuća i vidljiva mjesta
- ažuriranje procedura provedbe radnih postupaka čuvanja, upotrebe i manipulacije sa zapaljivim tečnostima,
- spriječiti izazivanje izvanrednog događaja zbog neznanja, nehata ili sabotaze efikasnim nadzorom nad dolaskom i boravkom neovlaštenih osoba na mjestima s ozbiljnim izvorima opasnosti spriječiti izazivanje izvanrednog događaja zbog neznanja, nehata ili sabotaze,
- efikasnim nadzorom ovlaštenih osoba spriječiti držanje opasnih supstanci u neodgovarajućim uslovima, te osigurati primjenu propisanih procedura rada u ugroženim prostorima,
- odlukom odrediti odgovorne osobe za stanje u objektima (i postrojenjima) s opasnostima po okolinu,
- osigurati stalan nadzor od ovlaštenih i osposobljenih osoba pri pretakanju UNP-a, te pri preuzimanju u skladište i njihovom izdavanju,
- redovno kositi i uklanjati travu s mikrolokacije,
- u propisanim rokovima obavljati periodične preglede i ispitivanja funkcionalnosti: električnih instalacija, gromobranskih instalacija i hidrantske mreže (vanjske i unutrašnje),
- u propisanim rokovima redovno vršiti periodične i kontrolne preglede vatrogasnih aparata,
- redovno vršiti kontrolu pregledom postojanja i ispravnosti vatrogasnih sredstava i opreme za gašenje požara, te slobodnog pristupa do istih,
- redovno obavljati čišćenje prostorija, mašina i uređaja, te održavanje reda i urednosti na lokaciji,
- primijeniti sve mjere preventivne zaštite od požara utvrđene Procjenom ugroženosti od požara i Planom zaštite od požara,
- uspostaviti saradnju sa vatrogasnim brigadama i upoznati ih sa aktivnostima koje treba da se sprovedu u slučaju akcidenata na navedenom području,
- uspostaviti suradnju sa službom hitne medicinske pomoći imajući na umu da u slučaju požara nastaju opasni produkti sagorijevanja,
- u saradnji sa službom hitne medicinske pomoći pripremiti uputstvo za davanje prve pomoći.

9. Obveze ažuriranja dokumentacije

9.1. Obaveza ažuriranja Plana sprečavanja nesreća većih razmjera i/ili Izvještaja o stanju sigurnosti

U skladu sa stavom (1) člana 106. Zakona i člana 13. Pravilnika, operater je dužan ažurirati Plan sprečavanja nesreća većih razmjera/Izvještaj o stanju sigurnosti, te u tom smislu izvršiti dopune podataka i informacija, i to:

- a) svakih 5 godina od posljednjeg Izvještaja o stanju sigurnosti,
- b) bez odlaganja, u slučaju bilo kakve promjene, rekonstrukcije uključujući i slučaj prestanka rada pogona/postrojenja/skladišta, a najkasnije u roku od 60 dana od značajne promjene:

- u postrojenju,
 - u skladišnom prostoru,
 - u postupku u kojem se koristi opasna tvar,
 - u količini, prirodi, agregatnom stanju opasne tvari u poređenju sa podacima sadržanim u postojećem Plan sprečavanja nesreća većih razmjera /Izveštaju o stanju sigurnosti,
- c) u bilo koje drugo vrijeme na inicijativu operatera ili na zahtjev Federalnog ministarstva:
- iz razloga uzimanja u obzir saznanja o novim činjenicama ili novim tehnološkim spoznajama o sigurnosnim pitanjima, uključujući spoznaje koje proizlaze iz analize nesreća ili, u mjeri u kojoj je to moguće, iz izbjegnutih nesreća,
 - u slučaju bilo kakvih saznanja i pretpostavki o promjenama mogućih bitnih posljedica u vezi s opasnostima povezanim sa nesrećom većih razmjera.

Ukoliko se informacije sadržane u Plan sprečavanja nesreća većih razmjera/Izveštaju o stanju sigurnosti nisu mijenjale, operater nije obavezan dostaviti Izveštaje u ostavljenom roku, ali je istovremeno dužan o tome obavijestiti Federalno ministarstvo u okviru Informacije o sigurnosnim mjerama, u skladu sa članom 110. Zakona.

9.2. Obveza ažuriranja Informacije o stanju sigurnosti propisana je stavom (2) članom 110. Zakona u slučaju promjene u radu u roku od šest mjeseci nakon nastale promjene, te ponovo razmatra svake treće godine.

Plan sprečavanja nesreća većih razmjera/Izveštaj o stanju sigurnosti i Informacija o stanju sigurnosti su obavezni prilozi ovog rješenja o okolinskoj dozvoli

10. Okolišna dozvola se izdaje na period od 5 (pet) godina

Obrazloženje

Operator "Turbo - Prom" d.o.o. Novi Travnik, - punionica i skladištenje plina, koji se nalazi u industrijskoj zoni općine Vitez dana 16.06.2022. godine podnio je Federalnom ministarstvu okoliša i turizma zahtjev za obnovu postupka izdavanja okolišne dozvole.

Pravni osnov za postupanje po zahtjevu sadržan je u stavu (1) člana 102. i stavu (1) člana 106. Zakona o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21), prema kojem pogon/postrojenje/skladišta punionica i skladištenje plina operatera "Turbo - Prom" d.o.o. Novi Travnik, pripada nižem razredu pogona/postrojenja/skladišta u kojem su opasne supstance prisutne u količinama koje su jednake ili veće od količina navedenih u Prilogu Ia. (Dio 1. i dio 2.) kolona 3. Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21).

U skladu sa čl. 102. do 113. Zakonom o zaštiti okoliša („Službene novine Federacije BiH“, broj: 15/21), uz pisani dopis kojim se traži izdavanje obnovljene okolišne dozvole, dostavljena je sljedeća dokumentacija:

- Obavještenje o skladištu koje može izazvati nesreće većih razmjera (u skladu sa čl. 7. Pravilnika),
- Plan sprečavanja nesreća većih razmjera (u skladu sa čl. 8. Pravilnika),
- Informacija o sigurnosnim mjerama (u skladu sa čl. 6. Pravilnika),

Postupak rješavanja podnesenog zahtjeva izvršen je prema odredbama čl. 102. do 113. Zakona i odredbama čl. 7., 8. i 16. Pravilnika. U tom postupku izvršen je uvid u dostavljenu dokumentaciju, njen sadržaj i da li je odgovoreno po svim stavkama o

sadržaju, te utvrđeno je da je dokumentacija podnesena na propisanim obrascima i da sadrži sve podatke utvrđene Zakonom i Pravilnikom, kao i izjava podnosioca zahtjeva data prema članu 7. stav (2) Pravilnika, tj. na obrascu Priloga IV Pravilnika.

Na osnovu podataka sadržanih u priloženoj dokumentaciji utvrđeno je da pogon/postrojenje/skladišta spada u Prilogu Ia. (Dio 1. i Dio 2.) kolona 3. Pravilnika i po tom osnovu rješavanje podnesenog zahtjeva spada u nadležnost Federalnog ministarstva okoliša i turizma kako je utvrđeno u članu 102. i 103. Zakona. U okviru utvrđivanja činjeničnog stanja Ministarstvo je provelo radnje na učešću javnosti u rješavanju zahtjeva stranke koje su utvrđene u članu 88. Zakona.

Federalna uprava civilne zaštite, iako je to propisano članom 113. Zakona da je ista nadležna na osnovu Unutrašnjeg plana intervencije sa sadržanim mjerama koje će se poduzeti u slučaju nesreće većih razmjera izraditi Vanjske planove intervencije za mjere koje će se poduzeti izvan pogona i postrojenja/skladišta, dopisom broj 05-02-2-416/2021 od 08.11.2021. godine obavijestila da nije nadležna za davanje mišljenja jer odredbe navedenog Zakona i Pravilnika o pogonima, postrojenjima i skladištima u kojima su prisutne opasne supstance koje mogu dovesti do nesreća većih razmjera ("Službene novine Federacije BiH", broj: 51/21) nisu usklađene sa Zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih i drugih nesreća ("Službene novine Federacije BiH", br. 39/03, 22/06 i 43/10).

Dokumentacija je, u skladu sa čl. 107. stavak (5) i 110. stavak (3) stavljena na javni uvid na web stranici Federalnog ministarstva okoliša i turizma 19.08.2022. godine. U zakonskom roku na zahtjev za izdavanje okolišne dozvole nisu pristigla mišljenja i primjedbe zainteresovane javnosti.

Federalno ministarstvo okoliša i turizma je ocijenilo da su se stekli uvjeti za izdavanje okolišne dozvole za plinsku stanicu- skladište i punionicu ukapljenog naftnog plina da će se propisanim mjerama zadovoljiti Zakonom propisani nivo zaštite, te je u skladu sa Zakonom o zaštiti okoliša, doneseno rješenje kao u dispozitivu.

U skladu sa Zakonom o federalnim upravnim taksama i tarifi federalnih upravnih такси („Službene novine Federacije BiH“ broj: 43/13), podnosilac zahtjeva je uplatio 250,00 KM na budžetski račun kod UNION banke d.d. Sarajevo.

Uputa o pravnom lijeku:

Ovo rješenje je konačno u upravnom postupku i protiv njega nije dopuštena žalba. Protiv ovog rješenja može se pokrenuti upravni spor podnošenjem tužbe kod Kantonalnog suda u Sarajevu u roku od 30 dana od dana prijema ovog rješenja. Tužba se podnosi u dva istovjetna primjerka i uz istu se prilaže ovo rješenje u originalu ili ovjerenom prepisu.

MINISTRICA

Edita Đapo

Dostaviti:

- "Turbo - Prom" d.o.o. iz Novog Travnika
- Federalna uprava za inspeksijske poslove
- Ministarstvo prostornog uređenja obnove i povratka SBK
- Općina Vitez
- dokumentaciji
- arhivi

